Dosarul nr.3-1111/2022
2-22063788-12-3-06052022-1

HOTĂRÎRE
În numele Legii

25 septembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

judecînd în ședință publică cauza civilă în procedura contenciosului administrativ intentată de către avocatul Roșca Vladislav în interesul SRL ”Fabrica de Materiale de Construcție” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Primăria *****, privind constatarea încălcărilor Legii privind controlul de stat nr. 131 din 08.06.2012, constatarea desfășurării controlului peste termenul autorizat prin Delegația de control ***** din 14.02.2022, anularea procesului-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, constatarea nulității rezultatelor controlului,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

Avocatul Roșca Vladislav în interesul SRL ”Fabrica de Materiale de Construcție” a intentat acțiune împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Primăria *****, privind constatarea încălcărilor Legii privind controlul de stat nr. 131 din 08.06.2012, constatarea desfășurării controlului peste termenul autorizat prin Delegația de control ***** din 14.02.2022, anularea procesului-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, constatarea nulității rezultatelor controlului.

În motivarea cererii a invocat faptul că, la 15.02.2022, inspectorii Valentina Rusu (şef direcţie (inspecţie)) şi Radu Domenti (inspector principal) s-au prezentat la sediul S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie”, pentru efectuarea unui control inopinat, controlul a fost iniţiat în baza Delegaţiei de control ***** din 14.02.2022.

Declară că conform acestei delegaţii, temei legal al iniţierii controlului inopinat este indicat alin. (2^1) din art. 19 din Legea nr. 131/2012. Acelaşi temei este menţionat şi în procesul-verbal de control contestat.

Relevă că la 15.02.2022, în cadrul controlului demarat, au fost iniţiate şi realizate investigaţii geologice pe terenurile proprietate publică, din extravilanul *****, *****, cu numerele cadastrale *****, ***** şi *****.

Conform Delegaţiei de control ***** din 14.02.2022, durata preconizată a controlului a fost de 5 zile, cu începere din 15.02.2022.

Conform Procesului-verbal de control ***** din 18 (25) februarie 2022 durata controlului efectuat a fost de 4 zile, în intervalul 15.02.2022 - 18.02.2022. Acest fapt este expres menţionat în respectivul proces-verbal de control (la pag. 3 din 4), la rubrica „Durata controlului (cu indicarea datelor în care a avut loc efectuarea controlului şi a numărului de zile", unde este indicat „15-18.02.2022". Procesul-verbal de control ***** din 18 (25) februarie 2022 a fost întocmit şi semnat efectiv la 25.02.2022, fapt confirmat prin semnătura electronică a inspectorilor care au realizat controlul şi semnătura reprezentantului persoanei supuse controlului.

Consideră că realizarea acestui control a avut loc cu încălcarea prevederilor referitoare la controlul inopinat statuate de Legea nr. 131/2012, printre care - art. 51 alin. (2), art. 19, 22, 28 etc. din aceasta.

Nefiind de acord cu acţiunile inspectorilor în cadrul controlului şi cu procesul-verbal de control ***** din 18 (25) februarie 2022, la 25.03.2022, în temeiul art. 30 alin. (1), (1^1) şi (4) din Legea nr. 131/2012, am depus cererea prealabilă privind contestarea Procesul-verbal de control ***** din 18 (25) februarie 2022 şi a rezultatelor controlului de stat.

Declară că la 06.04.2022, ora 11, conform şi în temeiul art. 30 alin. (5) din Legea nr. 131/2012, în cadrul şedinţei Consiliului de soluţionare a disputelor, constituit pe lângă Inspectoratul pentru Protecţia Mediului, a avut loc examinarea cererii prealabile din 25 martie 2022.

Menționează că conform art. 30 alin. (2) din Legea nr. 131/2012, (2) Examinarea şi emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare se realizează în termen de până la 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. în cazul în care se contestă prescripţia sau măsura restrictivă, examinarea şi emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare se realizează în termenul stabilit în procesul-verbal de control pentru executarea prescripţiei sau a măsurii restrictive, dar nu în mai mult de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Astfel, Inspectoratul pentru Protecţia Mediului urma să emită o decizie în privinţa cererii prealabile depuse până la data de 8 aprilie 2022. în pofida acestui fapt, până în prezent, nici Subsemnatul, nici S.R.L „Fabrica de Materiale de Construcţie", nu am recepţionat niciun răspuns al Inspectoratului pentru Protecţia Mediului cu referire la cererea prealabilă numită supra. Astfel, în temeiul şi în conformitate cu art. 209 alin. (1) lit. a] din Codul administrativ, depunem prezenta cerere de chemare în judecată cu respectarea termenului legal de iniţiere a acţiunii de contencios în contestare - 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea cererii prealabile (termen care expiră la data de 8 mai 2022].

Indică că art. 19 din Legea nr. 131/2012 statuează expres condiţiile şi temeiurile în baza cărora poate fi efectuat un control inopinat. (1) Organul de control poate decide efectuarea a controalelor inopinate asupra unei persoane, în baza evaluării riscurilor, precum şi poate emite inspectorului delegaţie de control, doar în cazul:

1) - abrogat.

2) deţinerii informaţiilor/indiciilor, susţinute prin probe aflate în posesia organelor de control, despre existenţa situaţiilor de avarie, incident sau încălcare gravă a regulilor

de securitate ori siguranţă care prezintă un pericol iminent şi imediat pentru mediu, viaţa, sănătatea şi proprietatea persoanelor, dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) necesitatea iniţierii controlului este motivată în prealabil;

b) poate fi rezonabil stabilit, din informaţia deţinută până Ia iniţierea controlului şi din nota de motivare, că doar intervenţia inopinată prin control va preveni şi/sau stopa încălcările care în mod iminent provoacă prejudicii sau că astfel ar putea fi diminuate substanţial prejudiciile deja cauzate;

3) verificării informaţiei, care, conform legii, este raportată în mod obligatoriu, dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) această informaţie nu a fost prezentată în termenul stabilit de lege sau de un act normativ;

b) organul abilitat cu funcţii de control sau organul responsabil de recepţionarea informaţiei corespunzătoare nu a primit notificare justificativă din partea persoanei obligate să raporteze informaţia în termen şi/sau această persoană nu a răspuns în termen rezonabil la înştiinţarea din partea organului responsabil;

4) verificării informaţiei obţinute în cadrul altui control la întreprinzătorul cu care persoana controlată a avut anterior relaţii economice, dacă sunt întrunite următoarele condiţii:

a) întreprinzătorul refuză să prezinte informaţiile în cauză;

b) nu există altă modalitate de obţinere a informaţiei în cauză;

c) informaţia dată este decisivă şi indispensabilă pentru atingerea scopului controlului iniţiat anterior;

5) solicitării directe din partea persoanei care urmează a fi supusă controlului deafi iniţiat controlul.

6) deţinerii informaţiilor/indiciilor, susţinute prin probe afate în posesia organelor de control, altor instituţii de stat, despre existenţa situaţiilor privind încălcarea prevederilor Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

(2) Controalele inopinate nu pot fi desfăşurate în baza informaţiilor neverificate şi/sau provenite dintr-o sursă anonimă.

(2^1) Plângerile şi petiţiile, inclusiv sesizările sau solicitările organelor de drept sau ale altor organe de stat, pot constitui temei pentru un control inopinat doar în condiţiile respectării prevederilor alin.(1) si (2) şi doar dacă circumstanţele sau informaţiile pe care acestea le conţin, fiind analizate în baza evaluării riscurilor, indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări care în mod iminent provoacă prejudicii şi dacă aceste circumstanţe şi informaţii sunt probate în vreun fel. Plângerile, petiţiile sau alte sesizări care nu motivează iniţierea imediată a unui control inopinat, în baza analizei riscurilor, pot fi luate în considerare la următoarea planificare anuală a controalelor.

(3) Controalele inopinate nu pot fi efectuate în cazul când există orice alte modalităţi directe sau indirecte de obţinere a informaţiei necesare de către organul abilitat cu funcţii de control, inclusiv cele deţinute de alte organe de supraveghere/control, deţinători de registre publice, autorităţi şi instituţii publice.

(3[1]) Nota de motivare pentru iniţierea controlului inopinat în temeiul alin. (1) pct 2) conţine analiza şi argumentarea necesară privind întrunirea condiţiilor stabilite la punctul în cauză. în cadrul notei se va argumenta necesitatea intervenţiei prin expunerea în detaliu a circumstanţelor şi informaţiei ce stau la baza concluziilor şi acţiunilor organului de control, posibilele încălcări ce rezultă din informaţia şi probele deţinute până la iniţierea controlului şi estimarea rezonabilă a pericolului şi consecinţelor în cazul neintervenţiei organului de control.

(4) Controlul efectuat în conformitate cu temeiul specificat la alin. (1) pct. 5) este iniţiat în termene proxime de organul abilitat cu dreptul dat şi are exclusiv aspect consultativ şi constatator, cu excepţia cazurilor când în cadrul controlului se depistează indici ai infracţiunii. Cheltuielile acţiunii de control efectuate în conformitate cu temeiul specificat la alin. (1) pct. 5) vor fi suportate de solicitant în cazul în care persoana ce urmează a fi supusă controlului nu este obligată prin lege să solicite controlul.

(5) - abrogat.

(6) în cadrul controlului inopinat pot fi supuse controlului doar aspectele care au servit ca temei pentru iniţierea controlului, conform alin. (1).

Menționează că în delegaţia de control, nota de motivare şi procesul-verbal de control - vizate de prezenta cerere prealabilă - în calitate de temei juridic este indicat alin. (21) al art. 19 din Legea nr. 131/2012. Analizând, însă, norma, constatăm că alin. (21) nu poate constitui de sine stătător temei juridic al unui control inopinat. Conform acestei norme, plângerile şi petiţiile, inclusiv sesizările sau solicitările organelor de drept sau ale altor organe de stat pot constitui temei doar atunci când îndeplinesc cumulativ 3 condiţii:

1) respectă prevederile alin.(1) şi (2) ale art. 19 din Legea nr. 131/2012,

2) doar dacă circumstanţele sau informaţiile pe care acestea le conţin, fiind analizate în baza evaluării riscurilor, indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări care în mod iminent provoacă prejudicii

3) şi dacă aceste circumstanţe şi informaţii sunt probate în vreun fel.

Astfel susține că alin. (2[1]) poate fi temei juridic al unui control inopinat doar în cumul cu vreunul din temeiurile de la alin. (1), în special la alin. (1) pct. 2), şi cu respectarea condiţiilor de la alin. (2), doar după realizarea analizei riscurilor în privinţa informaţiei prezentate în petiţii.

Relevă că în speţă, nici delegaţia de control, nici nota de motivare, nici procesul-verbal de control nu indică care anume temei din alin. (1) al art. 19 este vizat de petiţia Primăriei*****, aşa ca această petiţie să poată constitui temei al controlului în baza alin. (21) din Legea nr. 131/2012.

Indică că în partea ce se referă la nota de motivare - chiar dacă, persoanei controlate i-a fost prezentată o notă de motivare, aceasta, de asemenea, nu indică norma legală relevantă (de la art. 19 alin. (1) pct. 2) din Legea nr. 131/2012) care să poată constitui temei legal al unui control inopinat.

Declară că decizia de a efectua un control inopinat urmează să fie luată doar în condiţiile unei analize efective a riscurilor. în speţă, nici nota de motivare, nici un alt document nu confirmă efectuarea unei asemenea analize a riscurilor în privinţa petiţiilor

invocate de Inspectoratul pentru Protecţia Mediului în calitate de „temei" al controlului inopinat dispus prin Delegaţia de control ***** din 14 februarie 2022.

Coroborând cele expuse supra, conchidem că, controlul inopinat în privinţa S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie" a fost dispus în afara unui temei legal - dintre cele prevăzute la art. 19 alin. (1) din Legea nr. 131/2012 şi fără respectarea condiţiilor statuate de art. 19 alin. (2^1) din Legea nr. 131/2012. Or, din norma de la alin. (2^1) din Legea nr. 131/2012, reiese clar că temeiurile de la alin. (1) al art. 19, de rând cu celelalte condiţii reglementate la alin. (2^1) al art. 19, sunt obligatorii pentru iniţierea unui control inopinat chiar şi în cazul plângerilor şi petiţiilor, inclusiv sesizărilor sau solicitărilor organelor de drept sau ale altor organe de stat.

Relevă că neindicarea vreunui temei juridic al controlului inopinat, dintre cele reglementate la art. 19 alin. (1) din Legea nr. 131/2012, conferă acestui control un caracter nemotivat juridic, deci ilegal.

Susține că în speţă, însă, contrar art. 51 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 şi regulilor de utilizare a listelor de verificare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2018, o listă de verificare - Lista de verificare în domeniul protecţiei subsolului, aprobată prin Ordinul MADRM nr. 5/2019 - a fost completată electronic şi semnată electronic la 01.03.2022, doar de către inspectorul Valentina Rusu [fapt confirmat prin semnătura electronică a acesteia). Respectiva listă de verificare a fost transmisă Subsemnatului odată cu înştiinţarea prin care am fost invitat la şedinţa din 6 aprilie curent, a Consiliului de soluţionare a disputelor, adică la 01.04.2022. Prin urmare, în speţă, suntem în prezenţa unei liste de verificare completate nu doar după efectuarea controlului în sine, dar şi după întocmirea procesului-verbal de control, şi adusă Ia cunoştinţă după încheierea procedurii de control. O asemenea listă de verificare este ilegală şi nulă absolut, respectiv, nu poate fi luată în calcul la constatarea rezultatelor controlului efectuat.

Declară că conform art. 51 alin. (2) din Legea nr. 131/2012, controlul se desfăşoară doar în baza si în limitele listei de verificare aplicabile domeniului.

Declară că conform Delegaţiei de control ***** din 14.02.2022, data începerii controlului este 15 februarie 2022, iar durata pentru care a fost autorizat controlul este de 5 zile. Prin urmare, controlul inopinat în privinţa S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţii" urma să înceapă la 15 februarie 2022 (aşa cum a şi început) şi să se încheie la 20.02.2022, iar pentru o eventuală prelungire a duratei controlului, urma să intervină şi să se aplice art. 22 alin. (2) din Legea nr. 131/2012, conform căruia, în cazul controalelor inopinate, termenul de 5 zile poate fi prelungit cu încă 5 zile de către conducătorul organului de control în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului, iar în cazul controlului vizat de prezenta cerere, termenul stabilit în delegaţia de control nu a fost prelungit.

Declară că norma de la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 131/2012 reglementează că, Procedura de control se încheie prin întocmirea de către inspectori a unui proces-verbal de control, care se completează şi se semnează de toţi inspectorii indicaţi în delegaţia de control, Ia locul efectuării controlului. Prin urmare, putem vorbi despre un control

încheiat, doar după încheierea procedurii de control, care are loc prin întocmirea procesului-verbal de control.

Menționează că procesul-verbal ***** din 18 (25) februarie 2022, însă, conţine date contradictorii, care ne demonstrează că, controlul vizat nu s-a încheiat conform termenul stabilit în delegaţia de control. Astfel, în pofida faptului că, la începutul procesului-verbal de control contestat, în titlu, este indicată data de 18 februarie 2022, semnăturile aplicate pe acesta (şi semnăturile electronice ale inspectorilor, şi semnătura olografă a reprezentantului persoanei supuse controlului), demonstrează că a fost încheiat, de fapt, la 25 februarie 2022, adică în afara perioadei de control, care a fost autorizată prin delegaţia de control numită supra. Totodată, atâta timp cât procesul-verbal de control a fost semnat, inclusiv de organul de control, la 25 februarie 2022, nu putem vorbi în niciun caz despre un proces-verbal de control din 18 februarie 2022, acesta fiind, de fapt, un proces-verbal din 25 februarie 2022 (acesta fiind şi motivul pentru care, pe tot parcursul prezentei cereri prealabile, data procesului-verbal de control am indicat-o „18 (25) februarie 2022”).

Invocă că în procesul-verbal de control se menţionează că, controlul a fost efectuat în perioada 15-18 februarie 2022. Acest fapt, însă, nu poate fi dovedit şi nici nu este adevărat atâta timp, cât respectivul proces-verbal de control a fost întocmit şi semnat, în special de inspectori, la 25 februarie 2022 - fapt incontestabil, demonstrat prin semnătura electronică aplicată. Prin urmare, suntem în prezenţa unui control prelungit ilegal peste termenul autorizat prin delegaţia de control, deci - un control ilegal. Or, aşa cum am menţionat mai sus - nu putem vorbi despre „controlul” în afara procedurii de control, respectiv, un control este încheiat doar atunci când este încheiată procedura de control, care, conform art. 28 alin. (1) din Legea nr. 131/2012, se încheie prin întocmirea şi semnarea procesului-verbal de control.

Declară că prin Autorizaţia de construcţie (reconstrucţie) ***** din 06.05.2011, eliberată de arhitectul-şef al r-lui Soroca, S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie” i s-a permis să reconstruiască fabrica de sortare şi concasare, care există şi până în prezent.

Prin Procesul-verbal din 03.09.2012 privind darea în exploatare a fabricii de concasare şi sortare, a fost autorizată punerea în funcţiune a acesteia, respectivul proces-verbal fiind semnat de către toate organele competente ale statului/administraţiei publice locale.

Indică că în toate contractele de arendă semnate între Primăria***** şi S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie” asupra terenului cu nr. cadastral *****, terenul dat este numit „arenda terenului pentru extragerea zăcămintelor de nisip si prundiş”. Această denumire este utilizată perpetuu în contractele de arendă - începând cu cele de dinainte de 2010 şi până la ultimul contract de arendă, care a fost semnat cu Primări***** în anul 2020. Despre aceste contracte a fost comunicat Inspectoratului pentru Protecţia Mediului, care ar fi putut şi trebuia să le ridice de la Primărie, pentru a verifica dacă, nu cumva, încălcarea regimului terenului vizat este săvârşită chiar de autoritatea publică locală.

Menționează că referitor la faptul că, începând cu anul 2016, destinaţia terenului cu nr. cadastral ***** a fost modificată din „specială/extragere minieră” în „agricolă", reiterează că nu au fost informaţi despre acest fapt. întrucât, chiar şi contractul din 2020

privind arenda terenului indicat, încheiat cu Primăria*****, menţionează acest teren ca fiind cu destinaţie „specială/extragere minieră" - a convins S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie” că utilizează absolut legal terenul respectiv, în orice caz, nu există vinovăţia S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie” pentru vreo careva încălcare a regimului de utilizare a respectivului teren. în schimb, se poate întrevedea o intenţie directă a Primăriei ***** de a duce în eroare compania.

Declară că în cadrul controlului, S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie” a prezentat inspectorilor atât actele solicitate de aceştia, dar şi alte acte, care nu au fost reflectate în procesul-verbal de control - şi Autorizaţia de construcţie (reconstrucţie) ***** din 06.05.2011, şi Procesul-verbal din 03.09.2012 privind darea în exploatare a fabricii de concasare şi sortare - acte care au un rol determinant la examinarea şi emiterea deciziei pe fond în privinţa petiţiilor primăriei***** nr. 02 din 11.01.2022 şi nr. 40 din 07.02.2022, dar care nu au fost reţinute de organul de control şi înţelegem că au fost apreciate ca fiind irelevante speţei.

Declară că prin menţinerea procesului-verbal de control, pe lângă faptul că are loc încălcarea prevederilor legislaţiei privind controlul de stat, organul de control încalcă şi drepturile constituţionale ale S.R.L. „Fabrica de Materiale de Construcţie" precum: dreptul de proprietate, libertatea comerţului şi activităţii de întreprinzător, inviolabilitatea investiţiilor persoanelor fizice şi juridice - protejate prin art. 9, 47, 126 din Constituţia Republicii Moldova.

Prin urmare solicită avocatul Roșca Vladislav în interesul SRL ”Fabrica de Materiale de Construcție” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Primăria *****, constatarea încălcărilor Legii privind controlul de stat nr. 131 din 08.06.2012, constatarea desfășurării controlului peste termenul autorizat prin Delegația de control ***** din 14.02.2022, anularea procesului-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, constatarea nulității rezultatelor controlului.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului SRL ”Fabrica de Materiale de Construcție” reiterând circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei au solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată reprezentantul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, reiterând circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei au solicitat respigerea acțiunii ca neîntemeiată, din motivele invocate în referință.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a

acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor lor legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni.

Primo, procesul-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, reprezintă act administrativ individual defavorabil în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare sunt susceptibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Secundo, cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, acesta a fost respectată de către reclamant.

Tertio, în acțiunea de contencios administrativ și în cadrul ședințelor de judecată, partea reclamantă a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă, a unor drepturi în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Quatro, totodată, **nu** există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; **nu** există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată **nu** se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În acest sens, temeiuri de inadmisibilitate nu au fost identificate de către instanța de judecată, ceea ce impune incursiunea în fondul cauzei deferite judecății.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi <u>*respinsă*</u>, din următoarele considerente.

În conformitate cu ***art. 2 alin. (2) din Codul administrativ***, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu ***art. 3 din Codul administrativ***, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu ***art. 6 din Codul administrativ***, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu ***art. 10 alin. (1) din Codul administrativ***, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit ***art. 11 din Codul administrativ***, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu ***art. 16 din Codul administrativ***, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform ***art. 21 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu ***art. 22 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform ***art. 30 din Codul administrativ***, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu

pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu ***art. 165 din Codul administrativ***, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Conform ***art. 206 din Codul administrativ***, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu ***art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ***, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Instanța reține din materialele cauzei și explicațiile părților că în baza Delegaţiei de control nr. DI-IPM-2022-00118 din 14/02/2022, s-a dispus efectuarea controlului

inopinat, în temeiul demersurilor primăriei*****, r-nul Soroca nr.02 din 11.01.2022 si nr. 40 din 07.02.2022.

Se reține că controlul a fost iniţiat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător în baza analizei riscurilor aferent domeniilor de competenţă ale Inspectoratului pentru Protecţia Mediului nr. 963 din 03.10.2018 şi Legii privind controlul de stat nr. 131 din 08.06.2012.

Astfel în conformitate cu prevederile art. 74, alin. (1 şi 2) din Codul subsolului, în baza demersurilor Primăriei ***** nr. 02 din 11.01.2022, nr. 40 din 07.02.2022, la data de 15.02.2022, a fost efectuat controlul inopinat şi iniţiate acţiuni de investigaţii geologice la întreprinderea minieră S.R.L. ”Fabrica materialelor de construcţie”, pe terenurile proprietate publică, din extravilanul *****, r-nul Soroca, cu numere cadastrale *****, ***** şi *****.

Astfel conform ***art. 74, din Codul subsolului***

(1) Sarcina controlului de stat asupra folosirii raţionale şi protecţiei subsolului constă în asigurarea respectării de către beneficiarii subsolului a actelor legislative şi normative ce reglementează relaţiile în ceea ce priveşte folosirea şi protecţia subsolului, precum şi a documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect, aprobate în modul stabilit.

(2) Controlul de stat asupra folosirii raţionale şi protecţiei subsolului se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului.

(3) Controlul de stat asupra folosirii raţionale şi protecţiei subsolului se planifică, se efectuează şi se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(3) Iniţierea şi desfăşurarea controlului de stat şi/sau a acţiunilor aferente acestuia vor fi efectuate în conformitate cu prevederile Legii privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

Prin urmare în vederea efectuării investigaţiilor şi stabilirii respectării prevederilor normativlegale, au fost efectuate măsurări cu echipamentul GPS, model Trimble R8S/Slate (nr. de serie 5909R00061/19934800163), buletin de verificare metrologică nr. G-824, valabil până la 19.05.2022. S-a stabilit că terenul proprietate publică cu nr. cadastral *****, cu destinaţie specială, este afectat pe o suprafaţă de 3,14 ha, de lucrări de exploatare vechi, pe o parte din terenul afectat s-a efectuat recultivarea tehnică, de asemenea este utilizat pentru amplasarea drumurilor de deservire a carierei şi depozitare rocilor minerale, astfel sectorul de teren cu nr. cadastral ***** cu destinaţie agricolă se exploatează conform destinaţiei.

Astfel, în rezultatul investigaţiilor s-a constatat că, terenul proprietate publică cu destinaţie agricolă conform Extrasului din Registrul bunurilor imobile, cu nr cadastral ***** este afectat pe o suprafaţă de 2,93 ha de lucrări miniere vechi, în prezent terenul afectat este utilizat pentru amplasarea fabricii de prelucrare a materiei prime, drumurilor de deservire a carierei, depozitarea materiei utile şi rezidurilor materiei prelucrate. întreprinderea nu a prezentat acte ce ar confirma dreptul de utilizare a terenului cu nr cadastral ***** pentru destinaţie specială.

Astfel, s-a constatat că acţiunile S.R.L ”Fabrica materialelor de construcţie” încalcă prevederile ar. 73 din Codul funciar, care prevede că,

(1) Terenurile cu destinaţie agricolă al căror sol a suferit schimbări cauzate de lucrări de construcţii, de extragerea unor substanţe minerale utile, de efectuarea unor prospecţiuni sau explorări geologice, de alte lucrări ce au condus la degradarea învelişului de sol urmează a fi recultivate.

(2) Persoanele fizice şi juridice care au executat lucrări ce au condus la degradarea învelişului de sol al unor terenuri cu destinaţie agricolă sunt obligate, după terminarea lucrărilor, să aducă terenurile în stare utilă pentru a fi folosite conform destinaţiei lor iniţiale.

(3) Persoanele indicate la alin.(2) suportă cheltuielile legate de elaborarea proiectelor şi executarea lucrărilor de recultivare a terenurilor degradate ca urmare a lucrărilor de construcţii, de extragere a unor substanţe minerale utile, de efectuare a unor prospecţiuni sau explorări geologice, a altor lucrări ce au condus la degradarea învelişului de sol.

Astfel s-a stabilit că în rezultat, acţiunile S.R.L ”Fabrica materialelor de construcţie” ar întruni indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 116 alin. (1) Cod contravenţional, care prevede că abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului, de ameliorare, precum şi folosirea terenurilor contrar destinaţiei pentru care au fost repartizate, se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Conform prevederilor ***art. 58 ale Codului Funciar***

(1) Schimbarea destinaţiei terenurilor, cu excepţia cazului prevăzut la alin.(3), se aprobă prin:

a) hotărâre de Guvern – pentru terenurile proprietate a statului;

b) decizia autorităţii deliberative a administraţiei publice locale din unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi sau al doilea/Adunării Populare a UTA Găgăuzia în a căror proprietate se află terenul;

c) decizia autorităţii deliberative a administraţiei publice locale din unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi – pentru terenurile proprietate privată a persoanei fizice sau juridice, aflate pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale de nivelul întâi, în temeiul cererii proprietarului de teren.

(2) Schimbarea destinaţiei terenului în scopul extragerii substanţelor minerale utile poate fi efectuată în temeiul cererii proprietarului de teren sau în temeiul cererii deţinătorului de teren, cu acordul, autentificat notarial, al proprietarului.

(3) Pe terenurile utilizate în scopul extragerii substanţelor minerale utile pot fi amplasate instalaţii şi echipamente tehnologice de prelucrare a materiei prime şi construcţii provizorii demontabile, executate pentru organizarea şantierului, care pot fi reamplasate în procesul exploatării zăcământului în limitele perimetrului minier, în baza proiectului perimetrului minier pentru extragerea substanţelor minerale utile.

(4) În termen de 30 de zile lucrătoare după definitivarea extragerii substanţelor minerale utile, instalaţiile şi echipamentele tehnologice de prelucrare a materiei prime, precum şi construcţiile provizorii demontabile, executate pentru organizarea şantierului, se dezasamblează şi se demolează.

(5) Se interzice schimbarea destinaţiei terenurilor cu destinaţie agricolă, a terenurilor destinate fondului forestier, a terenurilor destinate fondului apelor, a terenurilor pe care sunt amplasate rezervaţii istorico-culturale şi naturale, monumente istorice şi situri arheologice, a terenurilor irigate, a loturilor experimentale, a terenurilor instituţiilor de cercetări ştiinţifice şi ale instituţiilor de învăţământ, precum şi desfăşurarea pe acestea a oricăror activităţi ce contravin destinaţiei acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(6) şi (6^1).

(6) Schimbarea destinaţiei terenurilor cu destinaţie agricolă de calitate superioară poate fi realizată în următoarele cazuri:

a) amplasarea obiectelor liniare (drumuri, linii de comunicaţii electronice, reţele de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică, de aprovizionare cu apă şi canalizare, conducte);

c) înfiinţarea cimitirelor (administrate de autorităţile administraţiei publice locale);

d) extragerea substanţelor minerale utile în limitele perimetrelor miniere;

e) dezvoltarea infrastructurii urbane/rurale.

(6^1) Schimbarea destinaţiei terenurilor destinate fondului forestier şi a terenurilor destinate fondului apelor poate fi realizată pentru amplasarea obiectelor liniare (drumuri, linii de comunicaţii electronice, reţele de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică, de aprovizionare cu apă şi canalizare, conducte).

(7) Schimbarea destinaţiei terenurilor cu destinaţie agricolă de calitate superioară în scopul extragerii substanţelor minerale utile în limitele perimetrelor miniere se face în baza unei analize cost-beneficiu, efectuată de o autoritate/instituţie publică sau privată abilitată în domeniu pe cheltuiala solicitantului şi acceptată de organul central de specialitate al statului care asigură elaborarea politicilor în domeniul mediului.

(8) Schimbarea destinaţiei terenurilor cu destinaţie agricolă în terenuri destinate construcţiilor şi amenajărilor, în scopul dezvoltării infrastructurii urbane/rurale, se poate face cu condiţia includerii acestora în hotarele intravilanului localităţii şi în planul urbanistic general sau în cazurile prevăzute la art.44 alin.(3^1) din Codul urbanismului şi construcţiilor nr.434/2023.

(9) Construcţia pe teren a unor obiective de protecţie a solului, ameliorative, forestiere nu se consideră schimbare a destinaţiei terenului.

(10) Procedura şi cerinţele specifice de schimbare a destinaţiei terenurilor cu destinaţie agricolă de calitate superioară pentru cazurile prevăzute la alin.(6) lit.a) şi d) şi a terenurilor destinate fondului forestier şi fondului apelor prevăzute la alin.(6^1), precum şi criteriile de selectare a terenurilor cu destinaţie agricolă de calitate superioară şi a terenurilor destinate fondului forestier şi fondului apelor pentru schimbarea destinaţiei acestora în cazurile menţionate la alin.(6) lit.a) şi d) şi la alin.(6^1) se stabilesc de Guvern.

La schimbarea destinaţiei terenurilor cu destinaţie agricolă de calitate superioară pentru cazurile prevăzute la alin.(6) lit.c) şi e) se aplică procedura prevăzută la art.59.

(11) Destinaţia terenului se consideră schimbată la data emiterii actului administrativ.

În conformitate cu prevederile ***punctului 10 din Hotărîre Guvernului cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului pentru Protecţia Mediului nr. 548 din 13.06.2018,***

10. În conformitate cu domeniile şi funcţiile stabilite la punctele 8 şi 9, Inspectoratul realizează următoarele atribuţii:

1) În domeniul realizării politicii de mediu:

a) înaintează propuneri la elaborarea, promovarea şi implementarea programelor şi a planurilor naţionale de acţiuni în domeniul protecţiei mediului şi utilizării raţionale a resurselor naturale;

b) înaintează propuneri la elaborarea şi avizarea proiectelor de acte normative privind protecţia mediului şi utilizarea resurselor naturale;

c) conlucrează cu organele administraţiei publice centrale şi locale, societatea civilă şi ştiinţifică la elaborarea şi implementarea programelor şi planurilor naţionale şi locale de acţiuni în domeniul protecţiei mediului şi utilizării resurselor naturale;

d) elaborează documente instructive privind mecanismele şi instrumentele de promovare şi implementare a programelor şi a planurilor de acţiuni în domeniul protecţiei mediului şi utilizării resurselor naturale;

e) participă la implementarea şi elaborarea convenţiilor, acordurilor regionale şi internaţionale ce ţin de protecţia mediului;

f) participă la coordonarea normativelor ecologice, standardelor, elaborarea instrucţiunilor de calcul al prejudiciului cauzat mediului, asigură aplicarea acestora;

g) organizează şi participă, în limitele competenţei, la seminare, conferinţe de nivel republican, regional şi internaţional, la pregătirea şi instruirea cadrelor în domeniul protecţiei mediului şi utilizării resurselor naturale;

h) participă la acţiunile de popularizare a măsurilor de asigurare a calităţii factorilor de mediu, de educaţie a publicului în problemele de mediu prin intermediul mass-mediei, inclusiv prin vizite tematice la subiecţii raporturilor de mediu;

i) emite, în format monografic, raportul anual al Inspectoratului cu privire la controlul de mediu de stat, destinat instituţiilor de mediu, administraţiei publice centrale şi locale, organizaţiilor nonguvernamentale, instituţiilor de învăţămînt şi cercetare.

2) *În domeniul protecţiei aerului atmosferic*:

a) efectuează controlul de stat privind respectarea normelor admisibile de emisii în atmosferă de la sursele de poluare organizate şi neorganizate, fixe şi mobile la persoane juridice şi fizice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, care desfăşoară activitate de întreprinzător generatoare de poluanţi;

b) efectuează controlul ecologic şi instrumental cu mijloace de măsurare şi control la sursele de poluare organizate şi neorganizate, fixe şi mobile, inclusiv controlul unităţilor de transport terestru, naval, aerian şi feroviar;

c) efectuează controlul asupra corectitudinii calculului şi plenitudinii virării la buget a plăţilor pentru poluarea mediului de către persoanele juridice şi fizice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, care desfăşoară activitate de întreprinzător generatoare de poluanţi;

d) efectuează controlul privind stabilirea cauzelor poluării factorilor de mediu/aerului atmosferic şi aplică sancţiunile prevăzute de lege, inclusiv sistarea şi/sau suspendarea unor activităţi pe perioade determinate, interzicerea iniţierii activităţilor ce contravin cerinţelor de protecţie a aerului atmosferic în cazul în care se constată depăşirea concentraţiilor poluanţilor peste limitele admise de legislaţie sau este pusă în pericol sănătatea populaţiei;

e) în contextul supravegherii proprietăţii publice şi altor valori ocrotite de legislaţie, efectuează controale inopinate, în modul şi limita prevăzută de lege în vederea depistării şi contracarării activităţilor cu impact negativ asupra aerului atmosferic.

3) *În domeniul protecţiei resurselor acvatice*:

a) efectuează controlul privind conformitatea utilizării resurselor de apă, respectarea normelor de consum, utilizarea raţională şi deţinerea actelor permisive în domeniul gestionării apelor;

b) exercită controlul şi monitorizează respectarea regimului special de gestionare a zonelor de protecţie a corpurilor de apă, a construcţiilor hidrotehnice şi de acumulare a resurselor de apă în vederea neadmiterii activităţilor ce vin în contradicţie cu regimul zonelor respective;

c) exercită controlul în vederea contracarării acţiunilor de introducere a poluanţilor de orice proveniență şi caracteristici în corpurile de apă (în ansamblu), în terenurile fondului apelor sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de apă de suprafaţă sau corp de apă subterană;

d) controlează modul de funcţionare a staţiilor de epurare şi respectarea condiţiilor de calitate a apelor uzate evacuate, potrivit reglementărilor în vigoare;

e) exercită controlul privind respectarea condiţiilor de utilizare a resurselor de apă şi de deversare a apelor uzate potrivit actelor permisive deţinute;

f) în contextul supravegherii proprietăţii publice şi a altor valori ocrotite de legislaţie, efectuează controale inopinate, în modul şi limita prevăzută de lege, în vederea depistării şi contracarării cazurilor de folosire inadecvată/neautorizată a resurselor de apă, deversărilor neautorizate a apelor uzate.

4) *În domeniul protecţiei florei, faunei şi ariilor naturale protejate*:

a) exercită controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei şi protecţiei fondurilor forestier şi cinegetic;

b) exercită controlul realizării programelor de extindere a fondului silvic şi a lucrărilor de regenerare şi a modului de exploatare a pădurilor, precum şi de creare a fîşiilor forestiere de protecţie a zonelor şi fîşiilor de protecţie a apelor;

c) exercită controlul asupra modului de gestionare a vegetaţiei din fondul forestier şi din afara fondului forestier, a spaţiilor verzi şi corectitudinea exploatării în vederea

asigurării respectării normelor stabilite de recoltare a masei lemnoase, activităţilor de regenerare a acesteia;

d) controlează respectarea obligaţiilor ce revin deţinătorilor cu orice titlu şi administratorilor de păduri, de vegetaţie forestieră din afara fondului forestier şi de pajişti, conform legislaţiei;

e) exercită controlul privind respectarea normelor pentru protecţia mediului la efectuarea măsurilor de menţinere şi conservare a biodiversităţii şi de utilizare a faunei cinegetice;

f) exercită controlul privind respectarea normelor pentru protecţia mediului în fondul ariilor naturale protejate de stat;

g) exercită controlul privind asigurarea reproducerii naturale, ameliorarea şi revitalizarea resurselor piscicole în bazinele acvatice piscicole naturale, în baza observaţiilor ihtiologice efectuate şi recomandărilor instituţiilor ştiinţifice de profil, care practică cercetări ştiinţifice în domeniul restabilirii resurselor biologice acvatice;

h) exercită controlul asupra modului în care persoanele fizice şi juridice respectă legislaţia privind protecţia şi utilizarea raţională a resurselor biologice acvatice;

i) exercită controlul efectuării pescuitului comercial, sportiv şi amator/recreativ, precum şi a pescuitului în scop ştiinţific, şi ţine evidenţa pescuitului hidrobionţilor din bazinele acvatice piscicole naturale;

j) exercită controlul privind efectuarea lucrărilor în obiectivele piscicole naturale, precum: captarea apei, adîncirea şi îndreptarea albiilor, instalarea cablurilor şi conductelor, efectuarea exploziilor şi altele asemenea;

k) efectuează calculul prejudiciului cauzat resurselor cinegetice, silvice din fondul forestier şi din afara fondului forestier;

l) efectuează calculul prejudiciului cauzat resurselor piscicole prin diferite activităţi, precum ar fi poluarea apei, a boiştilor, a gropilor pentru iernatul peştelui, captarea apei fără instalaţii de protecţie a peştelui, exploziile, extragerea nisipului şi prundişului, adîncirea albiei, pescuit ilegal etc.

m) în contextul supravegherii proprietăţii publice şi a altor valori ocrotite de legislaţie, efectuează controale inopinate, în modul şi limita prevăzută de lege, în vederea depistării şi contracarării cazurilor de braconaj, tăierilor ilicite a vegetaţiei forestiere şi vegetaţiei din afara fondului forestier, transportare a resurselor naturale fără acte de proveniență şi comercializare a acestora;

n) exercită controlul privind combaterea exportului ilicit din ţară a resurselor regnului animal, inclusiv a celor incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova;

o) exercită controlul privind legalitatea deţinerii în captivitate a animalelor sălbatice de către persoanele fizice sau juridice, precum şi condiţiile de viaţă asigurate acestora;

p) exercită controlul privind modul de valorificare a resurselor biologice, de floră şi faună sălbatică, a fondului piscicol din apele naturale şi a animalelor sălbatice de interes vînătoresc;

q) exercită controlul privind legalitatea comercializării resurselor forestiere, piscicole de către persoanele fizice şi juridice.

5) *În domeniul protecţiei solului şi subsolului*:

a) exercită controlul de stat asupra folosirii raţionale şi protecţiei subsolului privind respectarea de către beneficiarii subsolului a actelor normative ce reglementează relaţiile privind folosirea şi protecţia subsolului, precum şi a documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect, aprobate în modul stabilit;

b) exercită controlul geologic privind realizarea programelor în domeniul cercetărilor geologice şi folosirii subsolului;

c) exercită controlul geologic privind calitatea şi eficacitatea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, cu aplicarea argumentată a metodicilor şi tehnologiilor;

d) exercită controlul geologic privind plenitudinea cercetării geologice a subsolului, înregistrarea de stat la timp şi corectă a lucrărilor de cercetări geologice ale subsolului, prezenţa contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol;

e) exercită controlul geologic cu privire la îndeplinirea de către beneficiarii subsolului a condiţiilor prevăzute de contractele privind folosirea sectoarelor de subsol, inclusiv respectarea limitelor la extragerea substanţelor minerale utile şi crearea fondului de lichidare şi recultivare;

f) exercită controlul geologic privind ţinerea documentaţiei geologice şi de topografie minieră, oportunitatea şi autenticitatea datelor privind mişcarea rezervelor la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile;

g) exercită controlul geologic privind executarea deciziilor şi recomandărilor expertizei de stat a informaţiei geologice şi ale expertizei de stat a rezervelor de substanţe minerale utile;

h) exercită controlul geologic privind integritatea excavaţiilor miniere şi sondelor de explorare, precum şi a documentaţiei geologice, a mostrelor de roci, duplicatelor de probe care pot fi folosite la cercetarea în continuare a subsolului;

i) exercită controlul geologic privind respectarea prevederilor proiectelor, standardelor, normelor şi regulilor la cercetarea geologică a subsolului şi la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile, precum şi la recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere;

j) exercită controlul asupra respectării de către deţinătorii de terenuri, indiferent de forma de proprietate, a cerinţelor legislaţiei privind protecţia mediului şi utilizarea resurselor naturale şi ale legislaţiei funciare, standardelor şi normativelor referitor la prevenirea şi lichidarea proceselor ce provoacă degradarea şi poluarea resurselor funciare;

k) coordonează (avizează) programele anuale şi de perspectivă de combatere a eroziunii solului, a alunecărilor de teren, utilizării îngrăşămintelor minerale, organice, a pesticidelor şi a altor produse şi substanţe nocive;

l) în contextul supravegherii proprietăţii publice şi a altor valori ocrotite de legislaţie, efectuează controale inopinate, în modul şi limita prevăzută de lege, în vederea depistării şi contracarării cazurilor de exploatare neautorizată/ilicită a resurselor minerale utile, resurselor funciare, de transportare şi comercializare fără acte necesare a substanţelor minerale utile şi funciare.

6) *În domeniul gestionării deşeurilor şi a substanţelor chimice*:

a) exercită controlul privind respectarea actelor normative ce ţin de protecţia mediului înconjurător în procesul de fabricare, depozitare, transportare, utilizare, neutralizare şi înhumare a deşeurilor de orice tip, a produselor şi substanţelor nocive şi a deşeurilor rezultate din acestea;

b) exercită controlul privind respectarea modului de depozitare şi gestionare a deşeurilor de orice provenienţă şi a substanţelor chimice, stabilite în actele normative de specialitate;

c) exercită controlul împreună cu autorităţile vamale şi alte autorităţi publice centrale şi locale şi iau măsuri pentru asigurarea conformităţii încărcăturilor cu documentele însoţitoare şi pentru respectarea prevederilor legale referitoare la îndeplinirea condiţiilor de import, export şi tranzit ale deşeurilor şi ale substanţelor chimice periculoase şi toxice;

d) exercită supravegherea pieţei privind ambalajele şi deşeurile de ambalaj;

e) exercită controlul privind respectarea de către instituiţi, organizaţii şi agenţii economici a limitelor de depozitare a deşeurilor, a ţintelor de colectare separată şi reciclare a diferitor fluxuri de deşeuri şi a deşeurilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului;

f) efectuează controlul agenţilor economici, instituţiilor şi organizaţiilor privind formarea, valorificarea şi eliminarea deşeurilor, precum şi a stocurilor de deşeuri păstrate;

g) înaintează autorităţilor abilitate propuneri de sistare a activităţii agenţilor economici în cazul nerespectării actelor normative în domeniul protecţiei mediului;

h) în contextul supravegherii proprietăţii publice şi a altor valori ocrotite de legislaţie, efectuează controale inopinate, în modul şi limita prevăzută de lege, în vederea depistării şi contracarării cazurilor de gestionare neregulamentară a deşeurilor şi a substanţelor chimice.

7) *În domeniul utilizării raţionale a resurselor naturale*:

a) efectuează controlul privind prevenirea, contracararea cazurilor de încălcare a legislaţiei în domeniul protecţiei mediului şi utilizării raţionale a resurselor naturale;

b) coordonează (avizează) activităţile cu impact asupra mediului înconjurător, susceptibile cu prejudicierea componentelor mediului şi cu schimbarea mediului înconjurător sau resurselor naturale;

c) examinează cazurile de încălcare a legislaţiei privind protecţia mediului şi utilizarea raţională a resurselor naturale, aplică sancţiuni conform legislaţiei, calculează şi recuperează prejudiciile aduse componentelor mediului înconjurător, inclusiv după principiul "poluatorul plăteşte".

8) *În domeniul activităţilor planificate*:

a) exercită controlul privind respectarea şi aplicarea normelor de protecţie a mediului pentru amplasarea, proiectarea şi construcţia obiectelor, valorificarea noilor tehnologii, instalarea utilajelor noi, precum şi asupra modului de utilizare de către agenţii economici a mijloacelor financiare destinate protecţiei mediului;

b) exercită controlul privind respectarea procedurilor legale la emiterea actelor permisive (avize, acorduri, autorizaţii de mediu) şi a celor referitoare la regimul ariilor protejate, precum şi are acces la documentaţie completă care a stat la baza emiterii acestora;

c) exercită controlul privind respectarea condiţiilor pentru deţinerea actelor permisive în domeniul protecţiei mediului la toate etapele de realizare a acestora;

d) participă la lucrările comisiilor de selectare a terenului şi de recepţie finală a obiectivelor, indiferent de sursa de finanţare, şi a obiectivelor de producţie, administrative, locative şi cu altă destinaţie finanţate din bugetul de stat sau bugetele locale.

10) *Alte atribuţii ce reies din funcţiile de bază*:

a) examinează propunerile, cererile şi petiţiile persoanelor fizice şi juridice cu privire la încălcarea actelor normative din domeniul protecţiei mediului şi utilizării raţionale a resurselor naturale;

b) întocmeşte procese-verbale de control şi de inspectare referitor la acţiunile întreprinse şi constatate în cadrul controalelor efectuate;

c) emite prescripţii obligatorii pentru persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, pentru persoanele fizice şi autorităţile administraţiei publice centrale şi locale, beneficiarii resurselor naturale, în vederea lichidării neajunsurilor şi neadmiterii încălcării legislaţiei;

d) constată contravenţii şi încheie procese-verbale, examinează cauze contravenţionale şi aplică sancţiuni, conform prevederilor Codului contravenţional al Republicii Moldova;

e) ridică bunuri materiale dobîndite în mod ilicit şi alte corpuri delicte ce au servit la încălcarea legislaţiei pentru protecţia mediului şi a resurselor naturale;

f) efectuează calculul prejudiciilor cauzate mediului în baza actelor normative şi analizelor de laborator;

g) emite decizii în privinţa persoanelor fizice şi juridice, inclusiv străine, privind repararea prejudiciilor cauzate mediului ca rezultat al poluării lui şi/sau folosirii neautorizate/iraţionale a resurselor natural;

h) înaintează pretenţii şi obţine de la persoanele fizice şi juridice recuperarea prejudiciului material pentru poluarea mediului şi/sau folosirea iraţională sau ilicită a resurselor naturale;

i) intentează acţiuni civile împotriva organelor de stat, întreprinderilor, instituţiilor, organizaţiilor şi persoanelor fizice care au cauzat prejudicii mediului ca rezultat al poluării lui şi/sau folosirii neautorizate/iraţionale a resurselor naturale;

j) efectuează controlul şi inventarierea (testarea ecologică) a surselor mobile şi fixe de poluare a mediului la întreprinderi şi organizaţii, la staţiile de reparaţie şi de testare tehnică a vehiculelor în procesul efectuării reviziei tehnice, la parcări şi în trafic;

k) sistează sau interzice exploatarea mijloacelor de transport terestru, naval, aerian, care în procesul de utilizare produc scurgeri de combustibil, lubrifianţi sau depăşesc

concentraţiile maxime admisibile de emisii ale gazelor de eşapament, cauzînd prejudicii mediului înconjurător;

l) ridică, în modul stabilit de legislaţie, hidrobionţii pescuiţi în mod ilicit, precum şi uneltele, mijloacele de transport terestru şi acvatic, alte obiecte utilizate în pescuitul ilicit;

m) administrează în condiţiile legislaţiei resurse şi sisteme informaţionale automatizate în vederea facilitării exercitării sarcinilor şi atribuţiilor în domeniile sale de competenţă.

În conformitate cu prevederile ***art. 26 alin. (4) al Legii privind protecţia mediului înconjurător nr. 1515-XII din 16.06.1993***

(1) Inspectoratul pentru Protecţia Mediului are funcţia de exercitare a controlului de stat asupra respectării legilor şi altor acte normative în problemele protecţiei mediului şi folosirii resurselor naturale.

(2) Controlul de Stat este efectuat de către inspectorul principal de stat, inspectorii superiori de stat, inspectorii de stat, inspectorii principali zonali, inspectorii superiori zonali şi inspectorii zonali ai mediului.

(3) Inspectorul principal de stat al mediului este şeful Inspectoratului pentru Protecţia Mediului; inspectorii principali raionali ai mediului sînt şefii inspectoratelor teritoriale pentru protecţia mediului; inspectorii superiori de stat, inspectorii de stat, inspectorii superiori raionali şi inspectorii raionali ai mediului sînt salarizaţii Inspectoratului pentru Protecţia Mediului şi ai inspectoratelor teritoriale pentru protecţia mediului şi sînt desemnaţi în aceste funcţii conform studiilor şi rezultatelor atestării.

(4) Controlul de stat al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează şi se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat.

Totodată conform art. 93 alin. (1) Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

În contradicție cu normele indicate supra instanța reține că al materialele dosarului nu sunt anexate careva probe privind temeinicia pretențiilor formulate în prezenta acțiune.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Astfel, titlul III din Codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Așa fiind, unul din elementele de bază ale actului administrativ, este motivarea, precum și obligativitatea explicării căilor de atac (art. art. 118, 120, 124 din Codul Administrativ).

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual.

Această definiție impune expres necesitatea motivării actului administrativ, indiferent de norma în baza căreia se emite acesta, fără să implice careva elemente de interpretare.

Prin urmare, instanța judecătorească conchide că procesul-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, este legal în fond, emis cu respectarea condițiilor de legalitate/valabilitate stabilite de lege, fiind motivată și conținând informații obligatorii impuse de lege, iar temeiurile invocate de către reclamant întru anularea actelor administrative contestate, nu ating nivelul minim pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temeiuri suficiente pentru anularea actelor contestate în prezenta speță.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administratriv contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actele administrative contestate sunt emise conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Potrivit ***art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ***, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În lumina celor menționate, instanța consideră că argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea procesului-verbal de control ***** din 18(25).02.2022. Or, de către autoritatea publică pîrîtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ care fiind emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actelor administrative individuale defavorabile emise în privința reclamantului, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

În rezultat, instanța va respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Roșca Vladislav în interesul SRL ”Fabrica de Materiale de Construcție” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Primăria *****, privind constatarea încălcărilor Legii privind controlul de stat nr. 131 din 08.06.2012,

constatarea desfășurării controlului peste termenul autorizat prin Delegația de control ***** din 14.02.2022, anularea procesului-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, constatarea nulității rezultatelor controlului.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Roșca Vladislav în interesul SRL ”Fabrica de Materiale de Construcție” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț Primăria *****, privind constatarea încălcărilor Legii privind controlul de stat nr. 131 din 08.06.2012, constatarea desfășurării controlului peste termenul autorizat prin Delegația de control ***** din 14.02.2022, anularea procesului-verbal de control ***** din 18(25).02.2022, constatarea nulității rezultatelor controlului, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii